

REMISSYTTRANDE

2019-05-22

FRA beteckning
Dnr 20 400:3243/19:3

Kulturdepartementet

Er handläggare
Helena SwenzénErt datum
2019-02-22Er beteckning
Ku2018/02102/DISKFRA handläggare
Charlotte Welwert

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

Remiss av promemorian Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige (Ds 2019:4)

Försvarets radioanstalt (FRA) har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta-följande synpunkter på promemorian. Synpunkterna följer promemorians disposition.

4.3 Institutionens närmare uppgifter

Institutionen ska inte pröva enskilda klagomål eller bedriva tillsyn (s. 67 f)

FRA instämmer i bedömningen att MR-institutionen inte ska behandla enskilda klagomål. FRA instämmer vidare i att institutionen inte ska bedriva tillsyn och att institutionen inte ska utföra samma uppgifter som redan åvilar andra delar av den offentliga förvaltningen. FRA instämmer slutligen i att institutionen endast ska kunna undersöka en verksamhet på övergripande plan. Som utredaren konstaterar finns det tillsynsmyndigheter med specialistkompetens inom många olika sektorer, även inom den sektor som FRA bedriver verksamhet.

FRA, som är en civil myndighet under Förvarsdepartementet, är en del av svensk underrättelsetjänst med uppgift att bedriva signalspaning i syfte att kartlägga bl.a. yttre militära hot, hot mot svensk personal under internationella insatser, internationell terrorism, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen och övriga inter-

FRA

nationella företeelser som har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik.¹ All signalspaning är riktad mot utländska förhållanden och sker på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen eller Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten.

Förhandskontroll av FRA:s verksamhet sker genom att Försvarsunderrättelsesdomstolen prövar FRA:s ansökningar till inhämtning genom signalspaning. Efterhandskontroll görs av Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun)² och Datainspektionen³. Inom FRA finns även ett integritetsskyddsråd (ISR) med uppgift att utöva fortlöpande insyn i de åtgärder som vidtas för att säkerställa integritetsskyddet i signalspaningsverksamheten⁴. I detta sammanhang bör också nämnas att även Justitieombudsmannen respektive Justitiekanslern har möjlighet att utöva tillsyn över FRA.

Utöver försvarsunderrättelseverksamhet bedriver FRA också teknisk informationssäkerhetsverksamhet och får efter begäran stödja sådana statliga myndigheter och statligt ägda bolag vilka hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt hänseende.⁵

En viktig fråga för FRA är skyddet för uppgifter från signalspaningsverksamheten. Uppgifterna är mycket skyddsvärda och omfattas i hög grad av sekretess bl.a. enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Viss del av verksamheten är dessutom av synnerlig betydelse för rikets säkerhet (kvalificerat hemlig). Ett röjande skulle kunna medföra irreparabla skadeverkningar för FRA:s verksamhet. För det fall den föreslagna institutionen vid en övergripande undersökning av FRA:s verksamhet skulle få del av uppgifter som omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap. 2 § OSL måste kraven på säkerhetsklassning och säkerhetsskydd beaktas.

¹ Se lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (LSF) och till lagen anslutande förordning.

² Se 10- 10 a §§ LSF och förordning (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten.

³ Se 10 § förordning (2007:261) om behandling av personuppgifter i FRA:s försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet.

⁴ Se 11 § LSF.

⁵ Se 4 § förordning (2007:937) med instruktion för FRA.

FRA

I detta ärende har chefsjurist Michaela Dráb beslutat. I den slutliga handläggningen har också deltagit juristen Charlotte Welwert (avd V/Rättsenheten), tillika föredragande.

Försvarets radioanstalt

Michaela Dráb

Charlotte Welwert

Sändlista

För kännedom:

Försvarsdepartementet/SUND

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

GD

ÖD

Chefsjuristen

C Plan

Tjfr C KOMM

AC